

SCHEMAT OPISU SKAŁ OSADOWYCH:

1. BARWA SKAŁY
2. STRUKTURA
3. TEKSTURA
4. REAKCJA Z HCl, TWARDOŚĆ SKAŁY, CHRZEŚT (SKAŁY ALEURYTOWE I PELITOWE), OSTROKRAWĘDZISTOŚĆ (SKAŁY KRZEMIONKOWE), CIĘŻAR SKAŁY (SYDERYTY, SFEROZYDERYTY, OPOKI LEKKIE), PORCELANOWY ODGLÓŚ PO UDERZENIU RYLCEM (CZERT), SMAK (EWAPORATY) I INNE
5. SPOIWO (SKAŁY PSAMITOWE I PSEFITOWE):
 - ZE WZGLĘDU NA SKŁAD MINERALOGICZNY;
 - ZE WZGLĘDU NA GENEZĘ (CEMENT, MATRIKS);
 - ZE WZGLĘDU NA ILOŚĆ I SPOSÓB CEMENTACJI SKŁADNIKÓW SKAŁY (PODSTAWOWE, POROWE, KONTAKTOWE)
6. SKŁAD MINERALNY SKAŁY
7. TYP SKAŁY
8. NAZWA

ROZPOZNAWANIE SKAŁ OSADOWYCH – UPROSZCZONY SCHEMAT

Typ skały	Struktura	Skład mineralny	Nazwa	Inne	Skąły przejściowe	
okmehowe	piroklastyczne	piaski i pyły wulkaniczne, biotył, skalenic z dodatkiem kwarcu i/lub okruchów skał osadowych	tuf	brak wysortowania (osad lądowy), porowata		
			tufit	wysortowany (osad morski)		
	terytyczne	kwarc, skalenic, muskowił, minerały ciężkie, okruchy innych skał	zwir, gruz piaski	zlepienieć, brekcja piaskowce		spoiwo: 1. typu cement, matrix, mieszane 2. podstawowe (bazalne), porowe, kontaktowe 3. węglanowe, krzemionkowe, żelaziste, margliste
			minerały ilaste, pył kwarcowy minerały ilaste	pył (less) ił		pyłowiec iłowieć
węglanowe	organogeniczne	kalcyt	wapień organogeniczny (np. numulitowy itd.), organodetrytyczny (np. krynowidowy)	burzy z zimnym 10% HCl	margiel (reakcja z „biokiem”), wapień marglisty, ilowce margliste	
			wapień mikrytowy, sparytowy, detrytyczny, martwica wapienna			
	chemiczne, biochemiczne	dolomit	dolomit, martwica dolomityczna	burzy po sproszkowaniu		wapenie (dolomity) piaszczyste (zawierają ziarna kwarcu)
		syderyt (minerały ilaste, pelit kwarcowy, kalcyt)	syderyt, sferosyderyt	- burzy po sproszkowaniu lub podgrzaniu - barwa szara z brunatną lub rdzawą korą - struktura konkretyjna		wapień dolomityczny, dolomit wapiasty
krzemionkowe	organogeniczne	chalcedon, kwarc, opal	radiolaryty	czarne, czerwone, zielone, sinoniebieskie	opoka (burzy z HCl), opoka lekka (nie burzy, silnie porowata)	
			spongiolity	rogowce		
	chemiczne i biochemiczne	skrytykrytaliczna	krzemienie	brunatne, sinobrunatne		bardzo twarde, ostrokrawędziste, nie burzą z HCl
			czerty	jasnoszare, porcelanowy odglóś		
ewaporaty	siarczanowe	gips	gips	można zarysować paznokciem		
		anhydryt	alabaster	trudno zarysować paznokciem		
	solne	jawnokrytaliczna; drobnokrytaliczna (<2mm), średnikrytaliczna (2-5mm), grubokrytaliczna (>5mm)	halit	halityt (sól kamienna)	słona	
			sylwin, karnalit, kainit	sole K-Mg	gorzkie, gorzkawosłone	